

Budapesti nevelik a jövő Európájának értelmiségét

(folytatás az 1. oldalról)

leni garanciát jelent a német nyelvtérületről érkező professzoroknak is. Sokkal könnyebb az oktatókat, professzorokat így, a német akkreditációs ügynökség elismerésével meghívni. Különböző e nélkül, számukra ismeretlen magyar intézmény lennénk csupán. Rádásul fiatalok és kicsik is vagyunk, így nagyon fontos, hogy ismertek

sánál külföldön a németországi akkreditációt, Magyarországon pedig például a Nemzeti Kiváló-ság Programba 2013-ban történt felvételünket szottuk elsősorban hangsúlyozni. Folyik a harc a hallgatókért, és nyilvánvaló, hogy mi is minél több és jobb hallgatót szeretnénk. Nálunk ráadásul nem folyik BA-képzés, tehát így fontos, hogy valami speciálisat

munkát, mi a képzésünk célja, van-e valamilyen belső minőségbiztosítási rendszerünk, és ha igen, az hogyan működik, valamint mindez megfelel-e a németországi követelményeknek. Az önértékelést aztán elbírálják, kérdéseket tesznek fel írásban, valamint személyesen is, amikor a vizsgálóbizottság az intézményben konkrétan ellenőrizi az

hogy az általunk benyújtott kérvényt elvileg akkreditálni fogják. Végül az elismerő oklevelet 2013 szeptemberében kaptuk meg, ebben az áll, hogy 2019-ig akkreditáltunk.

Voltak feltételei az akkreditációnak?

Akkreditációs kérvényre háromféle válasz érkezhet: a jóváhagyás és az elutasítás mellett azt is mondhatják, hogy megkapjuk az akkreditációt, de feltételekkel. Ez történt a mi esetünkben is. Kaptunk egy levelet, amelyben feladatokra lebontva részletezik, hogy mi szükséges a végleges, feltétel nélküli akkreditációhoz. Többek között ki kellett dolgoznunk egy negyvenoldalas belső minőségbiztosítási kézikönyvet. Minden kérést teljesítettünk. Nemrég kaptuk meg a választ, hogy minden rendben van, mindent elfogadtak. Tehát elnyertük a végleges, feltétel nélküli akkreditációt. Félidőben lesz még egy vizsgálat, amikor megnézik, hogyan dolgozunk, hogyan teljesülnek mindazok, amelyeket vállaltunk, kidolgoztunk.

Csak egy ilyen vizsgálat lesz?

Igen, ez feltéhetően 2016-ban lesz esedékes. Megnézik, hogyan is működünk, valóban összeülnek-e például a szükséges bizottságok, megfelelő képviselőkkel rendelkeznek-e a hallgatók, és hogy ezek illeszkednek-e mindahhoz, ami mellett mi korábban elköteleztük magunkat.

Mennyiben más a magyar és a német akkreditációs folyamat?

Én személy szerint nem láttam olyan sok különbséget. A belső minőségbiztosítási rendszert nagyon komolyan számon kérlik. A mindenre kiterjedő közcsonos ellenőrzés jegyében kiemelik a hallgatók bevonását, az oktatók kari szintű kiértékelését, az egyetemi vezetők lehetőségeit

és elismerték legyünk, de nem csak Magyarországon, hanem Németországban is.

Tehát ez elsősorban presztizs-kérdés?

Ahogy mondtam, a presztizs és a toborzás miatt – de ez a kettő egybefügg. A fő szempont az volt, hogy minél többben megismerjük az egyetem nevét, valamint az, hogy a hallgatókat az Andrásyra vonzza az a tény, hogy német nyelvtérületen elismert intézményben szerezhetnek diplomát. A hallgatók toborzá-

kínáljunk, amiért érdemes továbbtanulni, amittől vonzóvá válik a további kitaró szellemi munka. A német akkreditáció például ilyen, hiszen nincsen másik olyan magyar egyetem vagy főiskola, amely német nyelvtérületen akkreditációval bírná. Persze nekik nincs is erre okvetlen szükségük.

Hogyan zajlik az akkreditációs folyamat?

Először beadtuk a kérvényt, és el kellett készítenünk egy önértékelést – hogy mi hogyan látjuk az egyetemünkön folyó

egyes működési fázisokat. Az esetünkben a vizsgálóbizottság-nak tagja volt egy svájci professzor, egy volt rektorhelyettes a Duisburg-Essen Egyeterről, egy munkaeerő-placi szakember és egy németországi egyetemi hallgató. Ok négyen végigvizsgálták mindent, tulajdonképpen ugyanúgy, ahogyan a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság is teszi, többek között hogy megvan-e a megfelelő kapacitások. A látogatást követően újabb kérdéseket kaptunk, aztán egy állásfoglalást arról,

az oktatók és az egyes szakterületek minőségi munkája, illetve annak biztosítása szempontjából. Nem mintha a MAB ezt nem venné komolyan, de a németek esetében nekem ez tűnt fel a leginkább.

Az elvárásaik is komolyabbak?

Ezt így nem mondanám. Az evalág európai ügyködés is a European Association for Quality Assurance in Higher Education és a European Quality Assurance Register for Higher Education által megszabott európai irányműveket követíti felénk, éppúgy mint a MAB. Németországban egyébként ez az akkreditációs folyamat nagyon friss, nekünk azonban nagyon fontos, hogy a németek részéről is megmérteessünk. Egyik partneregyetemünk, a patinás Heidelbergi Egyetem például évek óta küzd, hogy akkreditáltassa magát – itt az egész rendszert nézik, ezért is vagyunk büszkéek, mert az egész intézményünket akkreditálták, és nem csak egy kiemelt fakultást, szakterületet, hiszen kis és fiatal egyetem vagyunk. Fontos volt az is, hogy a fenntartóink így megnyugtató választ kaphattak az Andrásyn folyó minőségi munkára nézve. Nem utolsó sorban az akkreditáció fontos visszajelzés az oktatóink számára is.

Honnan érkeznek a hallgatók?

Diákjaink körülbéli egyharmada jön német nyelvetülettől, első-sorban természetesen Németországból, valamint kevesebben Ausztriából, Svájcból, egyhármaduk pedig Magyarországól. A fennmaradó egyharmad a környező országokból, elsősorban Romániából, mindenekeiott az erdélyi területekről, de vonzunk hallgatókat, a nem magyarokat is. Összesen 25 országból érkeznek hozzánk hallgatók, Finnországtól kezdve Tádzsikisztánon át Ukrajnáig.

Hány hallgatójuk van jelenleg?

E pillanatban kereken kétszáz. Kis egyetem vagyunk, master és doktori képzést nyújtunk, a doktori képzésben részve-

Fotó: Soós Lajos/MTI

vő hallgatók aránya nálunk a legmagasabb Magyarországon. De ez a struktúrából következik. Az ELTE-n például óriási a BA-hallgatói tömeg, és ahhoz képest a doktoráltak aránya nyilván kisebb.

Hogyan igyekeznek megnyerni maguknak a hallgatókat?

Ez folyamatos kihívás. Ezért hoztuk létre a marketing és kommunikációs tészleget. Munkatársainknak megvannak a terveik, hogy mit akarnak megvalósítani egy-egy évben, hol hirdessünk, milyen módon, hányszor és így tovább. Az is része a belső minőségbiztosításnak, hogy megnézzük, hányan kattintanak rá új és régi internetes felületeinkre, vagy hogy érdekes-e elmenünk különböző vásároira, mint például az Educatio kiállításra.

Hogyan hirdetik magukat?

Nagyon meg kell néznünk azt, hogy mire adunk pénzt, ezért az év végén mindig összegezzük a tapasztalatokat – mi jött be és mi nem; és ez alapján készülnek a következő évi tervei. Így transzparens módon kontrollálhatjuk, hová megy a pénzünk. Ha például az ember rendszeresen jár vónnal Bécspé, akkor találkozhat a menitrendben az egyetemünk

hirdetményével. De leginkább két dolog hatásos. Az egyik az internetes hirdetés, Facebookon és Twitteren például. Persze nem az én generációmak, de ezek nagyon bejönnek. A másik a szájagyomány, a Mundpropaganda, ahogy a német mondja. A hallgatók elmondják, hogy itt voltak, hogy jól érezték magukat – erre mindig meg is kérem a végzős hallgatóinkat, hogy legyenek úgymond nagykövetei az egyetemnek, mondják el otthon, milyen élményeik voltak. Mindemellett rendkívül fontos, hogy időről időre megújuljunk, izgalmas képzési programokat kínáljunk.

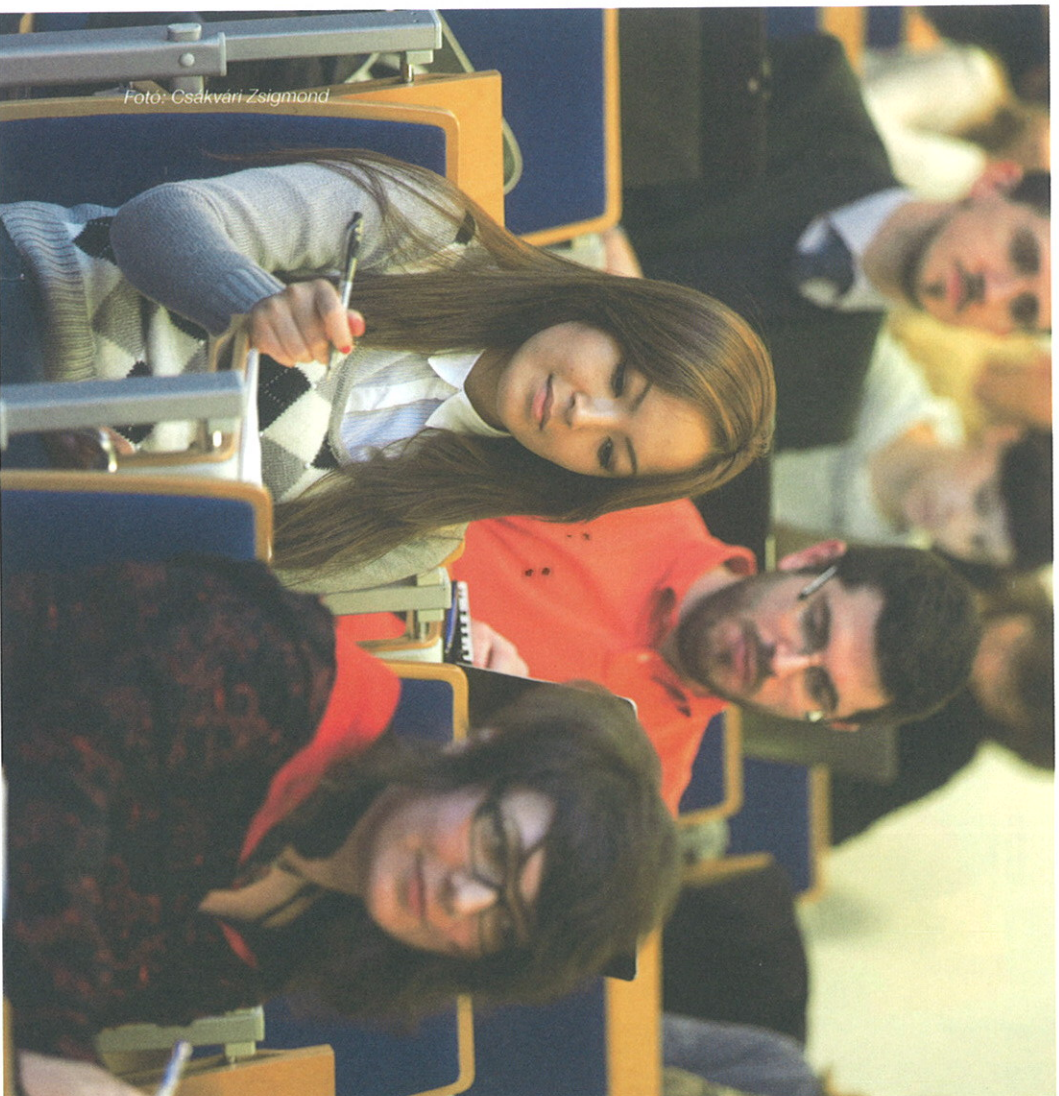
Hogyan különböztetik meg magukat a többi egyetemétől?

Az, hogy német nyelvű egyetem vagyunk, az egy óriási plusz jelent. Egyben nehézség is, ha külföldről, például horvát diákokat akarunk megnyerni, mivel zágárból kollégák szerint, aki náluk németül tud, az elsősorban Németországba, Ausztriába igyekszik. Nekünk tehát az ottani egyetemnek a konkurensaink. Valami olyat kell nyújtarmunk, amiben hozzájuk képest is érdekeseek vagyunk: ezért az egész tanulmányi profilunk az összehasonlíto tanulmányokra

épül. Emellett, mivel számos országból érkeznek a hallgatóink, van egy nemzetközi légkör, ami eléggé csábító lehet szerintem. Nagyon jó a tanár-diák viszony is. Én az ELTE-ről jöttem, tehát tudom milyen az, amikor 50-100 embernek kell előadást tartani. Itt a kisebb létszámnak hála a hallgatókat név szerint ismerjük, a dolgozataikkal egyenként foglalkozunk, nagyon figyelünk az egyes emberre.

És mi az, ami megnyerhet egy németországi hallgatót?

A tutorális képzés, a kisebb létszám, nagyon sokat számít, hiszen a németországi nagy egyetemeken hihetetlen tömegek vannak. Több évet tanítottam Németországban – a kollégák azt mondogatták, ha mindenki megjelenne, nem lenne elég a tanterem. Mindemellett nagyon fontosnak látom a híd funkciókat, azaz a tudománytranszferet a régi és az új uniós tagállamok között. A logóinkban is megjelenő híd eszméiségét, rengeteg előadással, nagy konferenciákkal ültetjük át a gyakorlatba. Magyarországon pedig Közép-Európa egyik fontos kulturális-történelmi színhelye, ahol izgalmas és érdekes tanulni.

Fotó: Csákvári Zsigmond

Milyenek a végzett hallgatóik eredményei, hogyan boldogulnak a munkaerőpiacon?

A belső minőségbiztosítás részeként felmértük, hogy a végzett hallgatóink mennyi idő alatt kapnak állást, mennyire segítette őket az álláskeresésben, amit az egyetem adott nekik, mit éreztek feleslegesnek vagy éppen nagyon fontosnak. Büszkén mondom, nagyon jók az eredményeink ezen a téren. Diplomásaink gyorsan el tudnak helyezkedni, nem csak magyar, de európai intézményekben is. A szlogenünk is ezt tükrözi: „fit für Europa”, azaz felkészítünk az európai értelmiségi pályára. Már az alapításkor az volt az elképzelés, hogy az új Európa számára, új szemléletű értelmiséget nevelünk, a felnövekvő új generációkat felkészítsük az Európai Unió szélesedésével járó kihívásokra.

Az európai egyetemekkel hatékony az együttműködés?
Oktató kollégáink mind neves

egyetemekről érkeznek. Az állásokat partnerintézményeink hirdetik meg: a Heidelbergi Egyetem és a bambergi egyetem Németországban; a svájci St. Galleni Egyetem; valamint a bécsi és a grazi egyetem. Törekszünk a képzési együttműködésekre, doktori iskolánk egyúttműködése kifejezetten szoros partneregyetemeink doktori iskoláival.

Tehát vannak olyan hallgatók, akik egyszerre járnak önközhöz és hozzájuk?

Vannak, igen. Meg olyan példák is, hogy nálunk végzik el az MA-t, és végül Heidelbergben doktorálnak – azt szeretnénk, ha ez fordítva is megjelenne, hiszen ugyanazok a professzorok ottak itt is, mint ott.

A magyar hallgatóik itthon vagy külföldön helyezkednek el jellemzően?

Én úgy érzem, hogy a magyarok inkább itt maradnak. A külföldi-

nisztériumban vagy multinacionális cégeknel, gyakran nemzetközi kulturális vagy közgazgatási intézmények magyarországi irodáiban helyezkednek el.

Ki finanszírozza az egyetem működését?

Legnagyobb mértékben Magyarországon. Németországban a szövetségi kormányzat, illetve Baden-Württemberg és Bajorország segít, például úgy, hogy ösztöndíjakat adnak a hallgatóknak, hogy nálunk tanulhassanak, ami persze a toborzásban is segít. Ott van még Ausztria, és korábban segített a finanszírozásban Svájc, Trentino-Dél-Tirol tartomány is – ezek az együttműködések most járnak

le. A legfontosabb Magyarországon, amely háromszor annyit fizet, mint a többi állam, nem is szólva arról a gyönyörű palotáról, amelyben működhetünk, ez egy óriási dolog.

Ausztriai akkreditációban is gondolkodnak?

Gondoltunk már erre, de arra jutottunk, hogy ha német nyelvetülően kapunk egy németországi akkreditációt, akkor az elég lesz Ausztria számára is. Vannak osztrák tanáraink is, és ők is úgy vélik, hogy ez elegendő.

Tehát tulajdonképpen feleslegesnek tartanak.

Igen, nem is nagyon érdeklődtünk afelől, hogyan zajlik Ausztriában az akkreditáció.

Említtette, hogy Magyarország vállalja a legnagyobb részt a finanszírozásból, fenntartásból. Az elmúlt évek egyik központi témája a felsőoktatásban a finanszírozás nagymértékű csökkentése volt, ezt önök mennyire érezték meg?
Nyilvánvalóan bennünket is érintett ez a csökkentés. Ugyanakkor olyan programokban vehettünk részt, mint a TÁMOP, kaptunk végre államilag támogatott helyeket is, amire korábban nem volt példa. Megérettük a csökkentést, de több sikeres pályázatunk volt, melyekkel új programokat tudunk és tudunk beindítani. Érezzük, hogy kezd megszilárdulni a helyünk a magyar felsőoktatásban.

Tehát ezek a plusz lehetőségek kompenzálják a kieső finanszírozást.

Igen, és emellett a Nemzeti Kiválóság Program is jelent pénzügyi támogatást. Ebből persze nem tudunk tüteni, nem lesz több portás, kréta vagy számítógép, de több projektet tudunk beindítani.

BENYÓ DÁNIEL

Harmadik ciklusát kezdheti meg az Andrásy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem rektora, miután kinevezését a szenátus és az egyetemi tanács egyhangúan támogatta. Mását András előző megbízatása április 14-én járt le.